

ОСОБЛИВОСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Економічна безпека підприємства за своїм змістом є невід'ємним елементом категоріального апарату економічної науки та повноцінною складовою забезпечення стабільності та ефективності функціонування управлінського середовища господарського утворення незалежно від наявності або відсутності відповідного системного представлення в організаційній структурі підприємства. Ключовою функціональною спрямованістю безпекової політики підприємства є перманентний моніторинг зовнішнього середовища та контроль внутрішніх бізнес-процесів в контексті превенції, виявлення, реагування та елімінації загроз різних форм та проявів. Утім, визначальною особливістю функціонування підприємницьких структур в сучасних умовах є цілковите превалювання неконтрольованих та низькопрогнозованих загроз екзогенного походження, зумовлених дією правового режиму воєнного стану та безпосередньо широкомасштабною війною. Особливістю такого стану зовнішнього середовища є не лише дія низки правових норм законодавства рестрикційного характеру, але й наявність постійно діючих фізичних загроз безпеці персоналу та виробничій інфраструктурі підприємства, що лише поглиблюється руйнуванням сформованих промислових ланцюгів кооперації, логістики та забезпечення, загальним погіршенням стану базових макроекономічних індикаторів. Саме тому, означені умови актуалізують проблематику конструювання дієвої високоадаптивної безпекової політики підприємств. До основних особливостей забезпечення економічної безпеки суб'єктів господарювання в умовах воєнного стану можна віднести:

- провадження обґрунтованої кадрової політики, як в контексті забезпечення фізичної захищеності персоналу, так і щодо оптимізації структури його кількісного та якісного складу, залучення дистанційних форм трудової діяльності;
- аналіз асортиментної політики підприємницького утворення, її оптимізація на користь найбільш затребуваних з боку споживачів категорій товарів та послуг;
- організація адаптивної логістики, комплексний аудит існуючої системи забезпечення та постачання, формування резервних планів на випадок виникнення непередбачених обставин;
- дебіюрократизація системи адміністрування підприємством, що включає в себе не лише зміну прийнятих управлінських підходів, але й поступову цифровізацію процесів управління підприємством;
- забезпечення інтеграції ризик менеджменту у бізнес-процеси організації [1];
- сценарне моделювання організації повноцінного функціонування підприємства на випадок руйнації складових елементів виробничої інфраструктури [2, с. 101];
- аналіз перспектив здійснення релокації підприємства, складання обґрунтованого плану реалізації даних заходів у випадку територіального наближення активних бойових дій до розташування підприємства.

Підсумовуючи, викладені вище результати дослідження, можна стверджувати, що забезпечення ефективної безпекової політики суб'єктів господарювання потребує мобілізації управлінського потенціалу підприємства з метою забезпечення високих реактивних та адаптивних властивостей системи, вивільнення наявних безпекових резервів та широкого застосування підходів ризик-менеджменту та сценарного моделювання у рамках розробки та реалізації безпекових стратегій функціонування підприємства.

Література:

1. Чайкіна, А. Особливості інтеграції ризик-менеджменту в систему управління підприємством. *Економіка та суспільство*. 2022. № 39. URL: <https://www.economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1337>(дата звернення: 09.11.2022)
2. Тульчинська С. О., Солосіч О. С. Концептуальні засади забезпечення економічної безпеки підприємництва в умовах воєнного стану. *Науковий погляд: економіка та управління*, 2022. № 3 (79). С. 97–102.